

КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ В ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЯХ

Однією з характерних рис української культури XVI–XVIII ст. є особливий інтерес, який виявляло суспільство до питань освіти. На сьогоднішній день все наполегливіше обґрунтовується думка щодо культури як системи більш високого порядку, з позицій якої можливе розуміння глобальних тенденцій в розвитку інших соціальних систем, зокрема освіти. Так, за визначенням сучасних дослідників культури, всі негаразди, що виникають в суспільстві XX ст., можуть бути зрозумілими як наслідок зміщення епіцентру всього людського буття до полюсу культури. Культура виступає тією реальністю, в якій розгортається цілий спектр окремих реалій людського існування.

У наукових дослідженнях, присвячених аналізу взаємодії культури та освіти, чітко позначилися три напрямки. Перше представлено вченими, які розглядають культурогенезні функції освіти, їх гуманістичну та етичну спрямованість (Е.В. Бондаревська, А.П. Валицкая, М.Н. Дудіна, Н.Н. Макацева та ін.) Друга група вчених – це, в основному, культурологи та філософи – аналізують освіту як культурний феномен, обґрунтовуючи методологічний рівень розуміння проблем співвідношення освіти і культури (Б.С. Гершунский, А.С. Запесоцкий, Ф.Т. Михайлов, Є.В. Листвина та ін.) Третій напрям пов'язаний з обґрунтуванням нової методології досліджень, заснованої на позиції вітчизняної культурології та західній антропології, згідно з якою людина, перебуваючи на межі двох метасистем – природи і культури – є суб'єктом культури і всесвітньо-історичного процесу (В.Л. Бенін, В.Г. Безрогим, Г.Б. Корнетов та ін.)

Розгляд освіти в культурному контексті передбачає визначення буттєвого виміру освіти та тих значень, які набуває освіта в процесі культурного розгортання, тобто як феномену культури, розкриття її взаємозв'язку з культурою, визначення її статусу по відношенню до культури. Освіта уможливорює процес культурного наступництва. В процесі навчання людиною застосовується знання, навички, які дозволяють їй розуміти культуру. Виховання ставить за мету прищеплення та розуміння цінностей, які ведуть до формування

індивідуального змісту того, що засвоюється в освітньому процесі. Так освіта виконує функцію транслятора культури. Надзвичайно швидкі темпи соціальної поляризації суспільства, розвиток технічної основи культури багатьма культурологами розглядалися як фатальне явище для культури. Але головною тенденцією в розвитку культури тих часів була потреба у формуванні нових духовних орієнтирів, своєрідного бачення краси світу, ствердження естетично розвиненої особистості.

Література

1. Лутай В.С. Філософія сучасної освіти/ В.С. Лутай. – К.,: Магістр-S, 1996.– 256с.
2. Манхейм К. Диагноз нашего времени/ К. Манхейм – М.: Юрист, 1994. – 462 с.
3. Шадриков В.Д. Философия образования и образовательные политики / В.Д. Шадриков – М., 1993. – 181 с

Шамша И.В.

Национальный университет «Одесская юридическая академия»

ПРОШЛОЕ КАК ВОЗМОЖНЫЙ СМЫСЛОВОЙ ЦЕНТР ОНТОЛОГИИ ВРЕМЕНИ

Человек, как известно – единое целое. Поэтому мысль, которую последовательно отстаивает автор текста на протяжении ряда лет, состоит в том, что приоритет, отданный одному из модусов времени, нарушает это единство, такой приоритет противопоставляет модусы времени один другому, в конечном итоге, противопоставляя человека и миру, и самому себе.

Между тем, в последнее время в литературе все чаще высказываются мысли о том, что прошлое можно рассматривать в качестве альтернативы настоящему и будущему. Эти модусы времени, как бы «не оправдывают» ожиданий исследователей и человечества в целом в эпоху Постмодерна, поэтому, возможно, прошлое может стать тем модусом времени, вокруг которого должна выстраиваться онтология времени. Прошлое увлекает, прошлое захватывает, оно соблазняет, создавая параллельные реальности. Среди философов, исследования которых повлияли на понимание